Dosarul nr. 2c-45/2024;

Nr. PIGD 2-24051946-51-2c-15052024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunțat public la 11 februarie 2025
Cererea de apel a fost depusă la data de 17 februarie 2025
Hotărârea integrală întocmită la 17 martie 2025

Judecătoria Ungheni, în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Lilia Potînga
Grefier Revinghin-Trușin Elena

Cu participarea:
Reprezentantului reclamantului, Î.I.„Mihai Micaliuc” , avocatul Nastas Tatiana
Reprezentantului pârâtului*, *S.R.L.* „*Luxfero”, administrator autorizat Țurcanu Alexei
Copârâtului Șoilița Tudor

Examinând în şedinţă publică, în procedură generală, cererea de chemare în judecată depusă
De către
Reclamantul *Î.I.„Mihai Micaliuc”*, cu sediul în or. *****, str. *****, IDNO *****
Împotriva
Pârâtului *S.R.L.* „*Luxfero”* cu sediul în mun. *****IDNO *****
Copârâtului, Șoilița Tudor, născut la data de *****, IDNP *****, domiciliat în mun. *****
Privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată

A c o n s t a t a t:

CIRCUMSTANȚELE CAUZEI CIVILE:

La data de 14.05.2024 Î.I.„Mihai Micaliuc" a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Luxfero”, Șoilița Tudor prin care solicită încasarea sumei de 27141,44 lei, penalității de întîrziere în mărime de 78980,31 lei și a cheltuielilor judiciare în mărime de 3183,63 lei.

Cererea a fost repartizată judecătorului Lilia Potînga în mod automat la data de 15.05.2024.
În motivarea cererii de chemare în judecată se indică următoarele.

În fapt la data 26 aprilie 2023 Compania de distribuție ÎI ” Mihai Micaliuc”, în persoana Administratorului Micaliuc Raisa în calitate de ” VÎNZĂTOR- creditor” a încheiat SRL ’’Luxfero” în calitate de "CUMPĂRĂTOR-debitor” contractul de vînzare-cumpărare cu nr. 244.

În calitate de administrator a SRL’’Luxfero” a semnat contractul Șoilița Tudor. Tot Șoilița Tudor, a semnat acest contract în calitate de fidejusor.

Conform pct. 1.1 din contractul sus indicat Obiectul contractului constituia comercializarea produselor conform facturii fiscale.

Pct. 1.2 din contract prevede că Vînzătorul-creditor se obligă să transmită proprietatea mărfii, iar Cumpărătorul debitor să primească și să plătească prețul convenit la termenele și condițiile stabilite în contract.

Pct.2.1 din contract indică că - prețurile și volumele produselor sunt prevăzute în factura fiscală, iar pct. 2.3 prevede că Cumpărătorul debitor se obliga a efectua plata în termen de 14 zile calendaristice, din momentul livrării.

Potrivit pct. 3.2 din contractual nr. 244 din 26.04.2023 prevede că în caz de Nerespectarea obligației de plată a prețului în condițiile stabilite la p.2.3.de către cumpărătorul debitor ,duce la plata unei penalități în mărime de 1% din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere.

Pe parcursul perioadei 26.04.2023 ÎI Mihai Micaliuc a livrat către SRL ''Luxfero" în persoana administratorului Șoilița Tudor marfă în valoare de 33.141 lei 44 bani, dintre care a fost achitată doar o parte din această marfa și anume suma de 6000 lei. Astfel restanța la momentul actual pentru marfa livrată constituie suma de 27141,44 lei, potrivit actului de verificare între întreprinderile ÎI Mihai Micaliuc a livrat către SRL ''Luxfero" și Șoilița Tudor, la data de 27.02.2024.

Potrivit facturii fiscale cu seria AAQ3534761 din 27.04.2023 furnizorul ÎI „Mihail Micaliuc" a transmis către SRL ''Luxfero" c/f ***** marfa în valoare totală de 9166 lei.

Potrivit facturii fiscale cu seria AAQ3534760 din 27.04.2023 furnizorul ÎI „Mihail Micaliuc" a transmis către SRL ''Luxfero" c/f ***** marfa în valoare totală de 23975 , 44 lei.

Total marfa livrată conform facturilor atașate la cauza a fost în valoare de 33141, 44 lei, din care prin transfer a fost achitată o parte din marfa în valoare de 6000 lei. Potrivit Actului de verificare între companiile ÎI „Mihai Micaliuc" și SRL ''Luxfero" la perioada 27.02.2024 datoria pentru marfa livrată constituia suma de 27141,44 lei, iar penalitățile de întîrziere constituie suma de 78980,31 lei (27141.44 * 1 % zi = 271,41 lei/ zi penalitate; 21.05.2023-27.02.2024=291 zile; 291 zile*271,41 lei/zi penalitate=78980,31 lei).

Mai indică că a expediat pârâților notificare prin care a propus în termen de 10 zile de la primirea actului de verificare urmează să restituie acest act de verificare pentru suma acceptată, iar în caz de nerecunoaștere a unei sume totale sau parțiale, să anexeze nota explicativă cuprinzând obiecțiile. Pârâții nu au reacționat la cerințele inaintate.

În termen de 14 zile din momentul livrării mărfii pârâtul urma să achite către furnizorul ÎI Mihail Micaliuc contravaloarea baneasca a mărfii livrate.

Penalitatea în mărime de 1% din suma restantă pentru fiecare zi întîrziere reiese din marimea datoriei și pornește din momentul, din care această datorie urma să fie stinsă.

Deoarece nu a putut soluționa litigiul pe cale extrajudiciară, pârâtul refuză restituirea datoriei benevol, solicită încasarea forțată din contul pârâților în mod solidar suma datoriei în valoare de 27141.44 lei, penalități de întîrziere în valoare de 78980,31 lei și cheltuieli judiciare în valoare de 3183,63 lei.

Cererea a fost repartizată în mod aleatoriu judecătorului Lilia Potînga la data de 15.05.2024.

Prin încheierea din 20.05.2024, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată respectivă.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 12.06.2024 cererea de chemare în judecată a fost acceptată în procedura cererilor cu valoare redusă.

La data de 22.07.2024, prin intermediul SEDP a Judecătoriei Ungheni din partea pârâtului Șoilița Tudor a parvenit referința la cererea de chemare în judecată în care indică că nu este de acord cu acțiunea din următoarele considerente. Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 04 aprilie 2024, instanța a decis a admite spre examinare cererea introductivă a debitorului S.R.L. „LUXFERO", privind intentarea procesului de insolvabilitate. La moment pârâtul, este în proces de insolvabilitate. În atare situație

reclamantul urma să depună o cerere privind validarea creanței sale. Din alt punct de vedere, reclamantul exagerat solicită dobînda care depășește de trei ori datoria. Consideră că reclamantul la depunerea cererii de chemare în judecată nu s-a conformat prevederilor Codului civil cu privire la rata dobînzii de întîrziere. Prin urmare survin prevederile art.942 alin.(6) Cod civil, potrivit căruia: Orice clauza contrară dispozițiilor prezentului articol în detrimentul consumatorului este lovită de nulitate absolutăf.d.33.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 24.07.2024 s-a anexat la materialele cauzei referința pârâtului Șoilița Tudor și s-a stabilit părților termen pentru a se expune referitor la referința până la data de 30.08.2024 f.d.37.

Prin SEDP a Judecătoriei Ungheni la data de 07.08.2024 a parvenit din partea reprezentantului reclamantului I.I.„Mihai Micaliuc" expunerea scrisă asupra referinței,prin care solicită a fi respinse argumentele pârâtului și să fie admisă acțiunea f.d.39, iar prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 02.09.2024 aceasta s-a anexat la materialele dosarului și a fost expediată pârâților. Totodată s-a stabilit pentru pârâți termen pentru a se expune referitor la expunerea scrisă asupra referinței și pentru a depune probe suplimentare până la data de 12 septembrie 2024 f.d.43.

La data de 10.09.2024 prin SEDP a Judecătoriei Ungheni a parvenit din partea pârâtului Șoilița Tudor o cerere prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate, în temeiul art. 12^1 din Codul de procedură civilă, a articolului 942 alin. (1) și (2) din Codul civil (în redacția din 01.03.2019), indicând că aceste prevederi contravin Constituției RM, în particular art. 46 și de asemenea contravin prevederilor art. 1 din Protocolul nr. 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale f.d.44.

Prin încheierea din 11.10.2024 s-a admis cererea depusă de pârâtul Șoilița Tudor, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolului 942 alin. (1) și (2) din Codul civil (în redacția din 01.03.2019). S-a sesizat Curtea Constituțională în vederea realizării constituționalității articolului 942 alin. (1) și (2) din Codul civil (în redacția din 01.03.2019) f.d.68.

Prin decizia Curții Constituționale din 24.10.2024 s-a declarat inadmisibilă sesizarea f.d.74.

La data de 29.01.2025 prin intermediul SEDP a Judecătoriei Ungheni a parvenit referința din partea reprezentantului pârâtului, S.R.L. „Luxfero", administrator autorizat Țurcanu Alexei în care indică că pentru soluționarea cauzei date este necesar să se rețină următoarele. Prin Hotărârea Judecătoriei Ungheni nr. 2i-11/2024 din 10.04.2024 s-a intentat procesul de faliment simplificat față de debitorul''LUXFERO" S.R.L., IDNO 1003600043252. Instanța de insolvabilitate a ridicat dreptul lui Tudor Șoilița de administrare a debitorului S.R.L. „LUXFERO". Aceasta va fi desemnată de către instanță.În calitate de lichidator al debitorului S.R.L. „LUXFERO" a fost desemnat administratorul autorizat Alexei Țurcanu, deținător al autorizației nr. 143 din 19 ianuarie 2015.

Dat fiind faptul că, în cazul dat, pârâtul ''LUXFERO" S.R.L. se află în proces de faliment, reclamantul cu statut de creditor chirografar urma să vină în procesul de faliment cu cerere de validarea a creanței în modul prevăzut de Legea insolvabilității, iar cererea de chemare în judecată în partea ce ține de debitorul insolvabil urma să fie suspendată în temeiul art. 260 alin. (1), lit. d) Cod procedură civilă. Creditorul reclamant Î.I. ''MIHAI MACALIUC" nu a depus cerere de admitere a creanței, respectiv nu este validat cu statut de creditor în procesul de faliment menționat. În situația dată debitorul insolvabil ''LUXFERO" S.R.L nu poate avea calitatea de debitor prin efectul normei de drept menționate supra.

POZIȚIA PĂRȚILOR / PARTICIPANȚILOR:

În cadrul şedinţei de judecată ***reprezentantul reclamantului, avocatul Tatiana Nastas*** a susținut și a reiterat cele indicate în cererea de chemare în judecată solicitând admiterea cererii de chemare în judecată invocând în susținerea acțiunii motivele, argumentele și circumstanțele de fapt și de drept, invocate în acțiune.

Totodată a menționat că pe parcursul perioadei 26.04.2023 Î.I. ’’MIHAI MACALIUC” a livrat către S.R.L. „LUXFERO” marfă în valoare de 33141,44 lei. A fost achitată doar o parte din această sumă și anume 6000 lei.Astfel restanța la momentul actual pentru marfa livrată constituie 27141,00 lei.

La întrebarea instanței a răspuns că suma de 6000 lei a fost achitată în rate, ultima achitare fiind efectuată la 04.10.2023. Penalitatea a fost calculată din 21.05.2023.

La întrebarea pârâtului Șolița Tudor a răspuns că nu cunoaște despre propunerea lui Șolița Tudor de a restitui marfa livrată și care a fost motivul refuzului de a primi marfa.

În pleadorii a menționat următoarele. Datoria se probează prin facturile anexate. Deși S.R.L. „LUXFERO” se află în proces de insolvabilitate, aceasta nu eliberează pe copârâtul Șoilița Tudor care este administrator al acestei întreprinderi să execute obligațiile subsidiare ca fidejusor.

Pârâtul Șoilița Tudor fiind prezent în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunii și a menționat următoarele. Pentru marfa livrată de în valoare de 33141,44 lei a achitat doar suma de 6000,00 lei. A mai menționat că recunoaște datoria de 27141,44 lei. Cu penalitatea nu este de acord și o consideră exagerată, deoarece aceasta nu poate fi mai mare decât suma creditului.Când a negociat contractul de vânzare-cumpărarea nu a tras atenție la penalitatea prevăzută, deoarece cu Î.I. ’’MIHAI MACALIUC” anterior au mai avut relații comerciale. Este de acord să achite o penalitate de 3% sau 5% din suma datoriei pentru 299 zile. Este de acord să ahite o penalitate de aproximativ 5000 lei. Marfa respectivă a fost luată în prima zi de deschidere a întreprinderii. Confirmă că a semnat contractul și în calitate de fidejusor. Î.I. ’’MIHAI MACALIUC” a cunoscut despre începerea procedurii de lichidare.

În pleadorii a solicitat încetarea procesului din motiv că S.R.L. „Luxfero” se află în procedura de faliment și că în cazul dat litigiul cade sub incidența insolvabilității urmând să se adreseze în procedura de insolvabilitate pentru validarea creanței. Indică că penalitatea este una abuzivă și că ar fi o îmbogățire ilicită.

Reprezentantului pârâtului, ***S.R.L. „Luxfero”, administrator autorizat Țurcanu Alexei*** fiind prezent în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunii și a menționat următoarele. Creditorul Î.I. ’’MIHAI MACALIUC” a fost notificat despre inițierea procedurii de insolvabilitate a S.R.L. „LUXFERO” și nu a intervenit în această procedură cu o cerere de validare a creanțelor. Respectiv întreprinderea dată nu figurează în tabelul creanțelor, iar art. 140 din Legea insolvabilității prevede că creanțele neconfirmate prin cererea de admitere a creanței nu se includ în tabelul definitiv al creanțelor și nu se satisfac conform procedurii stabilite de prezenta lege.Respectiv reclamantul nu poate pretinde de la debitorul insolvabil S.R.L. „LUXFERO” satisfacerea creanței odată ce nu a intervenit în această procedură cu o cerere de admitere a creanțelor și nu este validat în această procedură. Prin efectul legii insolvabilității o dată cu intentarea procedurii de insolvabilitate, la caz a falimentului simplificat se suspendă calcularea penalităților. În cazul S.R.L. „LUXFERO” se suspendă calcularea penalităților din 10.04.2024. Prin urmare solicită respingerea acțiunii în privința S.R.L. „LUXFERO” .

În pleadorii a mai indicat că în calitate de lichidator a fost informat despre lista creditorilor și a notificat inclusiv Î.I. ’’MIHAI MACALIUC”, pentru a interveni în procedura de faliment, fapt care nu a avut loc. A analizat creanța și penalitatea de 1% pe zi și făcând un simplu calcul a ajuns la concluzia că penalitatea depășește volumul datoriei de 2,8 ori, adică 280% față de rata de bază BNM. Urmează a se reține că penalitatea urmărește să disciplineze debitorul, să-l determine pentru executarea corespunzătoare a obligațiilor. În situația dată îl pune pe debitor într-o situație nefavorabilă și consideră că este una abuzivă, fiind una împovărătoare pentru debitor, mărimea penalității depășind cu mult mărimea datoriei. Potrivit art. 953 CC instanța este în drept să reducă penalitatea , deoarece este una exagerată. Privitor la datorie într-adevăr aceasta se confirmă prin acte justificative, iar privitor la persoana juridică își menține poziția indicată în referință.

APRECIEREA INSTANȚEI:

Audiind participanții la proces, ținând cont de probatoriul administrat și legislația pertinentă, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial cererea de chemare în judecată reieşind din raționamentele ce urmează.

Conform prevederilor art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

Analizând situația da fapt din prezenta speță instanța constată faptul, că obiectul prezentului litigiu, prin acțiunea înaintată de ÎI „Mihai Micaliuc" este încasarea în mod solidar din contul pârâților S.R.L. „LUXFERO" și Șoilița Tudor a datoriei în mărime de ***27141,44 lei*** lei și penalitatea de întîrziere în mărime ***de 78980,31 lei*** în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 244 din 26.04.2023.

Se mai atestă că la data de 29.02.2024, la 08.04.2024 reprezentantul reclamantului „ÎI „Mihai Micaliuc" a expediat în adresa pârâților S.R.L. „LUXFERO" și Șoilița Tudor notificări prin care a solicitat achitarea în termen de 05 zile a datoriei restante, iar potrivit avizelor de recepție pe cotor se indică "Refuzat "(f.d.18-23).

Astfel, nefiind onorate obligațiile de plată, ÎI „Mihai Micaliuc" a depus o cerere de chemare în judecată către S.R.L. „LUXFERO" și Șoilița Tudor privind încasarea datoriei contractuale și compensarea cheltuielilor de judecată.

La fel, în cadrul ședinței de judecată s-a stabilit că prin Hotărârea Judecătoriei Ungheni nr. 2i-11/2024 din 10.04.2024 s-a intentat procesul de faliment simplificat față de debitorul''LUXFERO" S.R.L., IDNO 1003600043252, iar calitate de lichidator al debitorului S.R.L. „LUXFERO" a fost desemnat administratorul autorizat Alexei Țurcanu (f.d.59-60).

În conformitate cu art. 239 și 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.*

În conformitate cu art..9 alin.(1) Cod Civil *drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile generale şi de la sensul legislaţiei civile, iar potrivit alin. (2) lit. a) al aceloraşi articole, prevede că, drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.*

În conformitate cu art. 10 alin.(1) Cod Civil al RM, *persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună- credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna- credinţă se prezumă până la proba contrară.*

Potrivit art. 11 alin. (1) Cod civil *buna-credinţă este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic. (2) În special, este contrar bunei-credinţe ca o parte să acţioneze în contradicţie cu declaraţiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declaraţii sau acel comportament.*

În corespundere cu art.15 alin.(1) Cod Civil modernizat *apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.*

Cu privire la cerința restituirii datoriei de bază

În ședința de judecată s-a constatat cu certitudine că la 26.04.2023 între Î.I. ''MIHAI MICALIUC" în calitate de vînzător-cumpărător, în persoana administratorului Micaliuc Raisa și S.R.L. „LUXFERO", în calitate de cumpărător-debitor, în persoana administratorului Șoilița Tudor, și cet. Șoilița Tudor în calitate de fidejusor a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 244 obiect al contractului fiind comercializarea produselor conform facturii fiscale (f.d. 12).

Potrivit Pct. 1.2 din contract prevede că Vînzătorul-creditor se obligă să transmită proprietatea mărfii, iar Cumpărătorul debitor să primească și să plătească prețul convenit la termenele și condițiile stabilite în contract.

Pct.2.1 din contract indică că - prețurile și volumele produselor sunt prevăzute în factura fiscală, iar pct. 2.3 prevede că Cumpărătorul debitor se obliga a efectua plata în termen de 14 zile calendaristice, din momentul livrării.

Potrivit pct. 3.4. și 3.5. al contractului nr. 244 din 26.04.2023, Șoilița Tudor în calitate de fidejusor, își asumă obligația de a purta răspundere solidară față de vânzător în cazul neeexecutării totale sau parțiale, sau executării necorespunzătoare de către cumpărător a tuturor obligațiilor care decurg din contract, în acest sens fidejusorul va răspunde pentru suma soldului total al datoriei nerambursate, penalitățile de întîrziere, alte plăți contractuale datorate de Cumpărătorul Debitor.

Totodată copiile facturilor fiscale AAQ3534761 din 27.04.2023 și AAQ3534760 din 27.04.2023 confirmă existența în anul 2023 a raporturilor dintre ÎI „Mihai Micaliuc" în calitate de vânzător și S.R.L. „LUXFERO" în calitate de cumpărător, fiind vândută marfa în sumă de 33141, 44 lei f.d.13 verso, f.d.14 .

Potrivit Actului de verificare între ÎI „Mihai Micaliuc" și SRL ''Luxfero" la perioada 27.02.2024, datoria pentru marfa livrată constituie suma de 27141,44 lei, fiind efectuate achitări la 26.07.2023 în sumă de 1000 lei și la 04.10.2023 în sumă de 5000 lei.

Instanța reține că pe ambele facturi sunt aplicate ștampilele ambelor părți fiind totodată semnate de reprezentații acestora, iar veridicitatea facturilor nu a fost contestată de nici o parte la proces, astfel instanța consideră că înscrisurile administrate enumerate mai sus confirmă existența raporturilor obligaționale între ÎI „Mihai Micaliuc" în calitate de vânzător și S.R.L. „LUXFERO" în calitate de cumpărător și transmiterea/recepționarea mărfii.

Conform art.774 alin. (1) Codul civil, *în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.*

Potrivit art.775 alin. (1) Codul civil, (1) *Debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.*

În conformitate cu art.776 Codul civil, *Obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.*

Conform art.1108 alin. (1)-(3) Codul civil, (1) *Prin contractul de vînzare- cumpărare, o parte (vînzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit. (2) Vînzătorul se obligă să remită, concomitent cu predarea bunului, documentele referitoare la bun, prevăzute de lege, dacă în contractul de vînzare-cumpărare nu este prevăzut altfel.(3) Dacă prețul nu este indicat direct în contractul de vînzare-cumpărare, părțile pot conveni asupra modului de determinare a lui.*

Potrivit art.1628 alin. (1)-(2) Codul civil, *Garanțiile personale pot fi accesorii (fidejusiunea) sau autonome. (2) Fidejusiunea este obligația garantului (fidejusorul) asumată în folosul unui creditor cu scopul de a garanta obligația pe care debitorul o datorează creditorului (obligația garantată) și care apare și devine scadentă doar dacă apare și devine scadentă obligația garantată.*

În conformitate cu art.1629 Codul civil, *Orice angajament de a plăti sau a executa orice altă prestație ori de a despăgubi creditorul cu scopul de a garanta obligația datorată de o altă persoană se prezumă că este o fidejusiune, cu excepția cazului în care creditorul demonstrează că s-a stipulat o garanție personală autonomă.*

Potrivit art.1637 alin. (1) Codul civil, *Obligația fidejusorului apare și devine scadentă doar în măsură în care apare și devine scadentă obligația debitorului față de creditor.*

Potrivit art.1640 Cod civil , *cu excepția cazului în care s-a stipulat altfel, obligația debitorului și a fidejusorului este solidară și, în consecință, creditorul poate pretinde executarea solidară de la debitor sau, în limitele garanției, de la fidejusor.*

Instanța reține că în ședința de judecată pârâtul Șoilița Tudor a recunoscut datoria de bază în temeiul facturilor eliberate în sumă de 27141,44 lei.

Dat fiind faptul că s-a stabilit că pîrîtul S.R.L. „LUXFERO" nu și-a onorat față de reclamant obligațiunile contractuale de achitare a sumei datorate în termenele stabilite, de faptul că Șoilița Tudor în calitate de garant (fidejusor) s-a obligat să răspundă în mod solidar față de vânzătorul ÎI „Mihai Micaliuc" în cazul neeexecutării totale sau parțiale de către cumpărătorul S.R.L. „LUXFERO" a obligațiilor care decurg din contract, instanța ajunge la concluzia de a încasa suma datoriei 27141,44 lei de la ambii pârâți, în mod solidar.

Astfel instanța urmează să dispună încasarea în mod solidar din contul S.R.L. „LUXFERO" și Șoilița Tudor în beneficiul ÎI „Mihai Micaliuc" a datoriei de bază restante în sumă de 27141,44 lei.

Privitor la alegațiile reprezentantului pârâtului, S.R.L. „Luxfero", administrator autorizat Țurcanu Alexei, precum că reclamantul nu poate pretinde de la debitorul insolvabil S.R.L. „LUXFERO" satisfacerea creanței odată ce nu a intervenit în această procedură cu o cerere de admitere a creanțelor și nu este validat în această procedură, instanța subliniază că în conformitate cu art.27 CPC, disponibilittaea în drepturi aparține reclamantului. Astfel, dreptul de a se adresa în instanța de insolvabilitate cu o cerere de admitere a creanțelor și validare aparține reclamantului, însă acesta dispunând liber de dreptul și interesul legitim supus judecății a ales modalitatea de a se adresa în instanța specializată în examinarea cauzelor de drept comun procedura contencioasă, iar instanța urmează a se expune pe acțiunea depusă în limitele cerințelor formulate. Prin urmare, instanța consideră că nu există careva premise cu privire la respingerea acțiunii față de S.R.L. „Luxfero" pe motivele invocate precum că reclamantul nu s-a adresat cu o cerere de validare a creanțelor în procedura de insolvabilitate.

De asemenea, instanța nu va reține nici trimiterile lui Șoilița Tudor cu referire la temeiul invocat în pledoarii privind necesitatea încetării procesului pe motiv că litigiul urma să fie judecat de instanța de insolvabilitate, nu în instanța de procedură contencioasă din motiv că pârâtul S.R.L. „LUXFERO" se află în proces de insolvabilitate.

Instanța relevă că, depunerea cererii de chemare în judecată de către ÎI „Mihai Micaliuc" nu determină întrunirea cerințelor impuse de lege pentru a cataloga litigiul respectiv în categoria litigiilor a căror examinare ține în mod exclusiv de competența instanței de insolvabilitate .

Prin urmare, instanța consideră că argumentele invocate sunt nefondate și le apreciază ca fiind eronate. Or, instanța subliniază în continuare că acestea contravin prevederilor legale și principiului disponibilității în drepturi a părților prevăzut de art.27 CPC, dat fiind faptul că reclamantul ÎI „Mihai Micaliuc" și-a rezervat expres dreptul de a solicita încasarea datoriei prin prisma normelor de drept comun și a depus cererea în instanța specializată în examinarea cauzelor de drept comun, iar faptul că față de S.R.L. „Luxfero" s-a intentat procesul de insolvabilitate nu privează reclamantul de dreptul de a solicita încasarea datoriei în instanța de drept comun.

Iar art. 27 alin CPC expres prevede că *(1) Disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rînd a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.(2) Instanţa nu admite dispunerea de un drept sau folosirea modalităţii de apărare dacă aceste acte contravin legii ori încalcă drepturile sau interesele legitime ale persoanei.*

Cu privire la cerința de încasare a penalității de întârziere

Instanța reține că, prin acțiunea înaintată reclamantul **ÎI „Mihai Micaliuc”** pretinde încasarea de la S.R.L. „LUXFERO” și Șoilița Tudor a sumei de **78980,31 lei** cu titlu de penalitate de întârziere, potrivit pct. 3.2. din contractul de vînzare cumparare nr. 244 din 26.04.2023.

Potrivit art.947 alin. (1)-(3) Codul civil, *(1) Clauza penală este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). (2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanță valabilă. (3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părții neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere. (4) Părțile pot conveni asupra unei penalități mai mari decât prejudicial.*

Potrivit art.948 *CC Clauza penală este întocmită în formă autentică dacă legea cere forma autentică pentru actul juridic căruia i se aplică clauza. În celelalte cazuri, clauza penală este întocmită în scris, sub sancțiunea nulității absolute.*

Din sensul normei de drept enunțată, rezultă că neexecutarea obligațiilor contractuale sau executarea necorespunzătoare sau tardivă, reprezintă o faptă ilicită care generează un raport juridic de răspundere contractuală, conținutul căruia se reduce la dreptul creditorului de a pretinde despăgubiri pentru neexecutare şi obligația debitorului de a plăti aceste despăgubiri.

În acest context, clauza penală constituie un mijloc de garantare a executării obligaţiilor, o evaluare convențională şi prealabilă a eventualelor prejudicii pe care debitorul va fi obligat să le plătească în cazul neexecutării prestaţiei la care s-a îndatorat. Ea poate fi stipulată fie în contractul ce dă naştere raportului obligaţional, fie într-o convenţie ulterioară încheiată înainte de momentul în care intervine neexecutarea prestaţiilor datorate de debitor. Condiţiile de fond ale clauzei penale sunt aceleaşi ca şi ale contractului principal la care se referă, ţinându-se însă seama şi de caracterul ei accesoriu, de vreme ce validitatea obligaţiei principale constituie o condiţie esenţială pentru existenţa clauzei penale.

Prin urmare, penalitatea de întârziere, reprezintă o modalitate de despăgubire pentru întârzierea executării obligaţiilor pecuniare, considerându-se că are loc folosirea mijloacelor financiare străine. Or, executarea tardivă a obligaţiei pecuniare cauzează inevitabil prejudicii creditorului, prejudicii ce urmează a fi reparate de debitor, indiferent de motivul întârzierii.

Instanța relevă că prin semnarea contractului de vînzare-cumpărare cu nr. 244 din 26.04.2023 , părțile au evaluat convențional şi prealabil eventualele prejudicii pe care debitorii vor fi obligați să le plătească în cazul neexecutării obligației la care s-a îndatorat, stabilind o penalitate în mărime de 1% din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere.

Astfel, potrivit pct. 3.2. al contractului nr. 244 din 26.04.2023, nerespectarea obligației de plată a prețului în condițiile stabilite la p.2.3. de către cumpărătorul debitor ,duce la plata unei penalități în mărime de 1% din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere.

La fel potrivit calculului anexat la materialele cauzei, penalitatea a fost calculată de reclamant pentru perioada 21.05.2023-27.02.2024 (291 zile *271,41 lei zi penalitate) și constituie suma de de **78980,31 lei.**

Totodată, instanța reține faptul că, pârâtul în ședință judiciară a obiectat în privința cuantumului penalității invocând ca fiind exagerată. La fel, s-a invocat prevederile art. 953 CC potrivit căreia instanța este în drept să reducă penalitatea, cu indicarea că penalitatea solicitată este una exagerată și disproporționat de mare depășind cu mult mărimea datoriei. De asemenea, Șoilița Tudor în cadrul ședinței de judecată a menționat că ar fi de acord să achite o penalitate de aproximativ 5000 lei.

Cu referire la norma invocată instanța relevă că *art. 953 alin. (1) Cod civil, stipulează că, în cazuri excepţionale, luîndu-se în considerare toate împrejurările, instanţa de judecată poate dispune, la cererea debitorului, reducerea penalităţii disproporţionat de mari. La reducerea penalităţii, trebuie să se ţină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci şi de alte interese, ocrotite prin lege, ale* creditorului.

Instanța reține că, drept criterii ce permit reducerea clauzei penale ar putea servi durata neexecutării obligaţiei, situaţia financiară dificilă a debitorului, mărimea penalităţii depăşeşte plata bunului ce constituie obiectul contractului, mărimea excesivă a penalităţii, depăşirea substanţială a posibilelor prejudicii rezultate din neexecutarea obligaţiei.

Prin urmare, prevederile acestui articol permit instanței de judecată să reducă penalitatea , atunci când aceasta este disproporționat de mare în raport cu suma datoriei restante, a prejudiciilor real suportate de către creditor.

Această prerogativă a fost dictată de către legiuitor în scopul de a diminua sau exclude efectul negativ al clauzelor conținute în contracte și respectiv de a asigura exercitarea cu bună- credință a drepturilor și obligațiilor civile.

Acordînd deplină eficiență prevederilor art.953 CC și luînd în calcul că pârâtul a pretins reducerea penalităților ca fiind disproporționate, precum și durata neexecutării obligaţiei de bază din anul 2023, de mărimea excesivă al clauzei penale, care depășește cuantumul datoriei de bază 27141,44 lei, respectiv şi de proporţionalitatea dintre clauza penală şi datoria restantă, instanța consideră necesar de a reduce penalitatea calculată pentru întârzierea achitării plății datoriei de la suma de 78980,31 lei pînă la suma de 10000 (zece mii) lei , aceasta în opinia instanței fiind o sumă rezonabilă și proporțională în raport cu datoria.

Dealtfel, trebuie de accentuat și faptul că, reclamantul nu a contestat reducerea clauzei penale.

Instanța apreciază că solicitarea drept prejudiciu a unei penalități care depășește de circa 3 ori suma datoriei, instanța o apreciază ca fiind disproporționată în coraport cu prejudiciul cauzat, motiv din care conform art. 953 alin.(1) Cod Civil RM instanța va reduce clauza penală.

În acest context prin reducerea penalității, instanța relevă că nu a intervenit nejustificat în acordul încheiat între părți, or, reducerea clauzei penale urmărește de fapt restabilirea echilibrului contractual și asigură în egală măsură respectarea principiului predictibilității prejudiciului, specific răspunderii contractuale.

O asemenea intervenție nu este de natură să înfrângă principiul forței obligatorii a contractului întrucât libertatea contractuală nu este identică cu una absolută sau discreționară de a contracta**.** Un contract are putere de lege între părti întrucât este prezumat a fi dominat de buna-credință pentru părțile contractante. Forța juridică deplină este recunoscută numai acelor conventii care nu intră în conflict cu principiul constituțional al bunei-credințe si cu bunele moravuri. În caz contrar el nu poate fi opus părților, terților sau instanței de judecată.

Pe de altă parte, instanța consideră că la caz nu există premise privind liberarea pârâților de la achitarea penalităților, dat fiind faptul că pârâții au admis o întârziere la achitarea datoriei pentru o perioadă de aproximativ 291 zile (21.05.2023-27.02.2024), iar în acest sens instanța consideră că reclamantul este în drept să solicite încasarea unei penalități însă în mărimea evaluată de către instanță la suma de 10000 lei.

Totodată în opinia instanței clauza cu privire la încasarea penalității nicidecum nu poate fi calificată ca fiind una abuzivă în contextul în care părțile de comun acord au evaluat anticipat prejudiciul care urmează a fi achitat în urma întârzierii executării obligațiilor, mai mult ca atât niciuna dintre acestea nu deține calitatea de consumator, iar această prevedere contractuală are un caracter lizibil, clar şi fără ambiguități. Or, potrivit Legii cu privire la protecția consumatorilor nr. 105-XV din 13.03.2003 prin noțiunea de *consumator* se înțelege– orice persoană fizică ce intenţionează să comande sau să procure ori care comandă, procură sau foloseşte produse, servicii pentru necesităţi *nelegate de activitatea de întreprinzător*, industrială, artizanală sau profesională;

Din motivele invocate mai sus instanța conchide de a admite parțial pretenția reclamantului privind încasarea penalității și de a încasa în mod solidar din contul ***S.R.L. „Luxfero" și Șoilița Tudor*** în

beneficiul ***Î.I.„Mihai Micaliuc”,*** cu titlu de penalitate suma de ***10000 lei (zece mii) lei***, în rest penalitatea de întîrziere în mărime de 68980,31 lei se respinge.

Referitor la cerința reclamantului de încasare de la pârât a cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat, judecătorul relevă următoarele .

Potrivit art.83 al.(1) CPC, *taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.*

Potrivit prevederilor art. 94 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului*

Raportând circumstanţele de fapt stabilite în procesul examinării cauzei, la normele menţionate, judecătorul constată că prin ordinul de plată nr. 27263333 din 07.05.2024 se atestă că reclamantul a achitat taxa de stat în mărime de 2439,00 lei, iar prin ordinul de plată nr. 8302229 din 06.06.2024 se atestă că acesta a achitat taxa de stat în mărime de 1294,62 lei (f.d. 4,28) .

Astfel având în vedere că acțiunea reclamantului din contul pârâtului a fost admisă parțial, instanța va admite încasarea cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat, proporțional celor admise, or aceste ultime cheltuieli real au fost suportate de către reclamant. Respectiv taxa de stat va constitui **1535,61 lei** (37141,44-5001*4%+250) sumă ce urmează a fi încasată de la pârât în beneficiul reclamantului, în rest diferența taxei de stat se respinge.

Cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridi**că** instanța de judecată menționează că, potrivit art. 96 alin. (1) CPC, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.*

Potrivit Ordinului de Plată nr. 59448824 din 09.10.2024 se confirmă că reclamantul a achitat CA „Nastas Tatiana” pentru cauza civilă din speță suma de 6000 lei, pentru servicii de asistență juridică. (f.d. 64)

Prin prisma art. 41 al Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor şi Libertăţilor Fundamentale ale Omului, pentru ca cheltuielile de reprezentare în instanța de judecată să fie incluse în suma acordată, acestea trebuie să fie reale şi necesare şi să aibă un cuantum rezonabil (Nilsen and Johnsen contra Norvegiei).

Astfel, analizând activitatea reală a avocatului, raportată la aspectul temporal de judecare a cauzei, ţinând seama de circumstanţele concrete ale cauzei, de numărul de acte procesuale întocmite de avocat, aportul avocatului la soluționarea cererii de chemare în judecată, reieșind din complexitatea problemei juridice ridicate în speță, fapt coroborat de către instanța de judecată prin practica CEDO la aprecierea acoperiri costului serviciilor juridice, instanța consideră drept reale, necesare şi rezonabile la caz cheltuielile de asistență juridică în mărime de 6000 (șase mii) lei, cerință ce urmează a fi admisă și încasat în mod solidar din contul ***S.R.L. „Luxfero” și Șoilița Tudor .***

Potrivit art.180 alin.3 CPC (3) *În cazul respingerii acţiunii, măsurile anterioare de asigurare a acţiunii se menţin pînă cînd hotărîrea judecătorească devine definitivă. În cazul admiterii acţiunii, măsurile anterioare de asigurare îşi păstrează efectul pînă la executarea hotărîrii judecătoreşti.*

În temeiul normei expuse supra instanța relevă că măsura de asigurare aplicată prin Încheierea Judecătoriei Ungheni din 11.10.2024 f.d. 65-66, în limita valorii de 27141,44 lei îşi păstrează efectul până la executarea hotărârii judecătorești.

În conformitate cu art. 238-241 CPC,

Instanța de Judecată, în numele Legii
H O T Ă R Ă Ș T E:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată.

Se încasează în mod solidar din contul ***S.R.L.*** „***Luxfero" și Șoilița Tudor*** în beneficiul ***Î.I.„Mihai Micaliuc",*** în baza contractului de vînzare-cumpărare nr. 244 din 26.04.2023 datoria în mărime de ***27141,44 lei(douăzeci și șapte mii una sută patruzeci și unu) lei 44 bani***.

Se încasează în mod solidar din contul ***S.R.L.*** „***Luxfero" și Șoilița Tudor*** în beneficiul ***Î.I.„Mihai Micaliuc",*** cu titlu de penalitate suma de ***10000 lei (zece mii) lei***, în rest penalitatea de întîrziere în mărime de 68980,31 lei se respinge.

Se încasează în mod solidar din contul ***S.R.L.*** „***Luxfero" și Șoilița Tudor*** în beneficiul ***Î.I.„Mihai Micaliuc",*** cheltuieli de judecată compuse din cheltuieli de asistență juridică în mărime de ***6000 (șase mii) lei*** și taxa de stat proportional părții admise în mărime de ***1535,61 (una mie cinci sute treizeci și cinci) lei 61 bani,*** în rest diferența taxei de stat se respinge.

Măsura de asigurare a acțiunii, aplicată prin Încheierea Judecătoriei Ungheni cu nr. 2c - 45/2024 din 11.10.2024, în limita valorii de 27141,44 lei își păstrează efectul până la executarea hotărârii judecătorești.

Hotărârea poate fi atacată cu apel în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, la Curtea de Apel Nord, prin intermediul Judecătoriei Ungheni.

Dispozitivul hotărârii judecătorești se comunică participanților la proces, prin expedierea lui la adresa cunoscută de către instanța judecătorească și se publică pe pagina web – „https://jun.instante.justice.md/".

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul ***Lilia Potînga***